

Psychiatrische problematiek

De Hezenberg biedt specialistische GGZ in zowel een klinische als ambulante setting en daarnaast ook ambulante basis GGZ. Binnen de specialistische GGZ behandelen we mensen die te kampen hebben met complexe psychiatrische stoornissen. Het gaat dan om (een combinatie van) een depressieve stoornis, angststoornissen en/of specifieke persoonlijkheidsstoornissen in cluster C (gespannen of angstig gedrag). Daarnaast is er vaak sprake van verzwarende problematiek, zoals een trauma, somatische problematiek en/of trekken van een persoonlijkheidsstoornis in cluster B (theatraal, emotioneel of grillig gedrag). In de ambulante basis en specialistische GGZ behandelen we mensen met enkelvoudige problematiek, zoals een depressieve stoornis, angststoornis of seksuologische problematiek, al dan niet in combinatie met somatische problematiek.

Angststoornissen

Sommige mensen zijn angstig zonder dat er echt gevaar is. Als je hierdoor niet meer goed functioneert in het dagelijks leven, spreken we over een angststoornis. Er bestaan verschillende soorten angststoornissen. Welke symptomen je hebt, hangt voor een deel af van het type angststoornis. Vaak is er sprake van hartkloppingen, zweten, opvliegers of koude rillingen, trillen of beven, duizeligheid, ademnood, pijn op de borst, misselijkheid, buikklasten, gevoel van onwerkelijkheid of los van jezelf te staan, angst om gek te worden of je zelfbeheersing te verliezen, angst om dood te gaan, verdoofde of tintelende gevoelens. De meest voorkomende angststoornissen beschrijven we hieronder.

Gegeneraliseerde angststoornis

Als je de hele tijd angstig en bezorgd bent over alledaagse dingen, heb je een gegeneraliseerde angststoornis. Die lijkt veel op een depressie, maar dan met angstgevoelens, zoals zweten en hartkloppingen. Het verschil met andere angststoornissen is dat de angst er constant is en niet ontstaat door een bepaalde situatie.

Paniekstoornis

Bij deze stoornis heb je plotselinge paniekaanvallen. Onverwacht voel je angst die eigenlijk veel te groot is voor de situatie. Die angst overkomt je gewoon. Tegelijkertijd krijg je last van hartkloppingen, zweten, opvliegers, koude rillingen, trillen of duizeligheid. De helft van de mensen met een paniekstoornis heeft ook last van agorafobie. Dan ga je bepaalde situaties mijden. Open ruimtes bijvoorbeeld of reizen met het openbaar vervoer. Simpelweg omdat je bang bent voor een nieuwe aanval.

Sociale fobie

Als je een sociale fobie hebt, ben je bang voor situaties waarin anderen je kritisch beoordelen. Of je bent bang je belachelijk te maken, te gaan blozen, trillen of zweten. De angsten en het vervolgens vermijden kunnen je sterk belemmeren in het dagelijks leven.

Specifieke fobie

Bij een specifieke fobie heb je een angst die overdreven en onlogisch is. De angst komt door een voorwerp of een situatie. Bijvoorbeeld vliegen, hoogte, dieren, injecties of bloed. Soms word je angstig bij alleen al de gedachte aan het voorwerp of de situatie.

Depressieve stoornis

Als je depressief bent, heb je minstens twee weken lang in ieder geval last van somberheid en/of heb je bijna nergens meer zin in en beleef je geen plezier meer aan wat je doet. Daarnaast heb je te maken met (een aantal van) de volgende symptomen: je eet weinig en wordt lichter of eet juist veel en wordt zwaarder. Je slaapt weinig of juist heel veel. Je bent rusteloos of juist niet in beweging te krijgen. Je bent moe, voelt weinig energie. Je voelt je waardeloos of heel schuldig. Je hebt moeite met concentreren, je denkt langzaam en bent besluiteloos. Je denkt regelmatig aan de dood of aan zelfmoord. *Heb je zelf vragen over zelfmoord, of heb je hulp nodig? [Stichting 113](#)*

Persoonlijkheidsstoornissen

Mensen met persoonlijkheidsproblematiek denken, voelen en reageren bijna altijd anders dan andere mensen. Dit maakt gewoon naar school gaan, of naar het werk, vaak moeilijk. Ook voor de omgeving kan het lastig zijn. Er bestaan volgens het psychiatrisch handboek DSM-5 tien soorten persoonlijkheidsstoornissen. Deze zijn onderverdeeld in 3 clusters. Op de Hezenberg behandelen we met name persoonlijkheidscluster C (gespannen of angstig gedrag) soms in combinatie met trekken van cluster B (theatraal, emotioneel, grillig gedrag). Lees hieronder een toelichting op verschillende persoonlijkheidsstoornissen.

Vermijdende persoonlijkheidsstoornis

Een vermijdende persoonlijkheidsstoornis is een psychiatrische stoornis waarbij iemand veel last heeft van onzekerheid en angst in sociale contacten. Deze stoornis is ook wel bekend als 'ontwijkende persoonlijkheidsstoornis' (OPS). Je hebt last van minderwaardigheidsgevoelens en maakt je continu druk over wat anderen van je vinden. Sociale situaties ga je uit de weg uit angst voor afkeuring.

Afhankelijke persoonlijkheidsstoornis

Bij een afhankelijke persoonlijkheidsstoornis stelt iemand zich overmatig afhankelijk op en is er constant de bevestiging van anderen nodig. Iemand met een afhankelijke persoonlijkheidsstoornis heeft weinig eigenwaarde en vindt het erg moeilijk om voor zichzelf op te komen. Er is een gebrek aan zelfvertrouwen om op eigen initiatief iets te ondernemen of beslissingen te nemen.

Dwangmatige persoonlijkheidsstoornis

Een dwangmatige-persoonlijkheidsstoornis is een psychiatrische stoornis waarbij iemand een sterke drang heeft om alles onder controle te hebben. Deze stoornis wordt ook wel aangeduid als 'obsessief-compulsieve persoonlijkheidsstoornis' (OCPS). Mensen met deze persoonlijkheidsstoornis zijn perfectionistisch en stellen erg hoge eisen aan zichzelf. Iemand met een dwangmatige-persoonlijkheidsstoornis is koppig en houdt stevig vast aan zijn eigen routines. Er wordt bovendien verwacht van anderen dat zij zich ook hieraan confirmeren.

Seksuologische problematiek (ambulante specialistische GGZ)

Seksuologische problematiek kan op verschillende gebieden ervaren worden. Denk hierbij aan seksuele disfuncties zoals erectiestoornissen, vaginisme, dyspareunie, geen -, verminderd of overmatig seksueel verlangen. Het kan ook zijn dat er problemen ervaren worden ten aanzien van seksuele voorkeur of ten aanzien van seksuele identiteit. De problemen kunnen ook zijn ontstaan door ziekte, handicap of ouderdom.

Verzwarende problematiek bij een complexe psychiatrische stoornis

Bij een complexe psychiatrische stoornis, zoals een depressieve stoornis, angststoornissen en/of persoonlijkheidsstoornissen is er vaak ook sprake van verzwarende problematiek, zoals een trauma, somatische problematiek en/of trekken van een persoonlijkheidsstoornis in cluster B (theatraal, emotioneel of grillig gedrag). Hieronder vind je een beschrijving van deze verzwarende problematieken. Let op: een enkelvoudige diagnose van bijvoorbeeld ADHD of een trauma is onvoldoende om in aanmerking te komen voor een klinische behandeling op de Hezenberg.

ADHD

ADHD staat voor het Engelse Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder. Belangrijke symptomen van ADHD zijn aandachtsproblemen, hyperactiviteit en impulsiviteit. Je vindt het moeilijk om je te concentreren en je bent superactief. Je bent onrustig, praat vaak druk en je bent chaotisch. Daardoor kom je te laat op afspraken of verander je bijvoorbeeld steeds van school, opleiding of werk.

Autisme

Als je autisme hebt, ontwikkel je je anders en verwerk je informatie anders. Alles wat je ziet, hoort of ruikt komt anders bij je binnen dan bij andere mensen. Het lukt je je niet om van informatie een samenhangend verhaal te maken. Officieel heten de verschillende soorten autisme 'autismespectrum-stoornissen'. Hieronder vallen: de autistische stoornis, de stoornis van Asperger, PDD-NOS, de stoornis van Rett, desintegratiestoornis van de kindereleeftijd. Welke vorm je ook hebt, de volgende symptomen komen altijd voor: moeite om contact te maken en te onderhouden, moeite met praten en communiceren, geen fantasie of juist een té grote fantasie, sterke voorkeur voor bekende patronen en herhaling.

Somatische problematiek

Er zijn verschillende lichamelijke ziektes die door stress of andere psychologische factoren kunnen getriggerd worden. Zo kunnen emoties en stress ook zorgen voor pijn en andere klachten. Er wordt gesproken van 'Somatisch Onvoldoende verklaarde Lichamelijke Klachten' (SOLK) bij lichamelijke klachten die langer dan enkele weken duren en waarbij bij adequaat medisch onderzoek geen somatische aandoening wordt gevonden die de klacht voldoende verklaart. Ook een burn-out valt onder somatische problematiek.

Trauma-gerelateerde problematiek

Een posttraumatische stress-stoornis (PTSS) is een lange, heftige stressreactie op een schokkende gebeurtenis: een trauma. Denk bijvoorbeeld aan het meemaken van een ernstig verkeersongeluk, een gewelddadige aanval of een natuurramp. Als je PTSS hebt, heb je langer dan een maand last van angst, herbeleving, vermijding, spanning, verhoogde waakzaamheid en je krijgt allerlei lichamelijke klachten. Je voelt je snel bedreigd en trekt je terug. Je verliest grip op je dagelijkse leven.

GGZ-behandeling

Klinische behandeling

Binnen de specialistische klinische GGZ komen patiënten voor een periode van 6 of 10 weken intern. Dit geldt alleen voor doordeweekse dagen, in de weekenden is er geen GGZ-behandeling. Er is sprake van een psychotherapeutische benadering, waarbij wordt uitgegaan van de zelfredzaamheid, zelfreflectie en zelfzorg van de patiënt.

De behandeling bestaat uit individuele gesprekken met een vaste behandelaar (Psychotherapeut, Psycholoog, GGZ-agoog of SPV'er), deelname aan groepsmodules en ondersteuning via het e-healthprogramma in mijnhezenberg-ggzkarify.com. Binnen de klinische setting wordt de 'GIT PD' als basis van de behandeling meegenomen.

Ambulante behandeling

Binnen de ambulante GGZ vinden er maximaal één keer per week gesprekken plaats. Dit wordt door een psychotherapeut/seksuoloog, psycholoog of SPV'er uitgevoerd. De behandeling bestaat uit een psychotherapeutische en/of cognitief gedragstherapeutische benadering. Indien haalbaar wordt dit op protocollaire wijze uitgevoerd.